

17 § Kuntavaalien ennakkoäänestyskirjojen tarkistaminen

Keskusvaalilautakunta 11.4.2025 § 17

Hallintojohtajan päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta käsittelee kuntavaalien ennakkoäänestysasiakirjat ja huomioon ottamatta jätettävät ennakkoäänät toimistotyövalmistelun pohjalta.

Päätös

Keskusvaalilautakunnan sihteerä Niina Puumalainen kävi tarkistamassa kaupungin postilaatikon klo 19, jonne ei ollut määrääkaahan mennessä saapunut ennakko- eikä kirjeääniä.

Yksi ääni (alue 3) hylätään äänestäjän allekirjoituksen puuttumisen vuoksi (vaalilaki 63 § 2 mom. kohta 3).

Lisäksi hylätään yksi ääni äänestäjän allekirjoituksen puuttumisen vuoksi sekä toinen ääni äänioikeuden puuttumisen vuoksi (kohta 1). Näitä äänestyksiä ei ole merkitty vaalitietojärjestelmään.

Huomioon ottamatta jätetyt vaalikuoret lähetekirjeineen ja -kuorineen sinetöitiin ja otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Keskusvaalilautakunta totesi, että hyväksyttyjä vaalikuoria on 5335 kappaletta ja ne jakautuvat äänestysalueittain

- 001 Eteläinen äänestysalue 1819
- 002 Hernejärven äänestysalue 210
- 003 Keskusta äänestysalue 1444
- 004 Pohjoinen äänestysalue 1754
- 005 Runnin äänestysalue 108

Äänioikeustietojärjestelmän mukaan ennaktoon äänestäneitä on 5336. Keskusvaalilautakunta hyväksyi ennakkoäänestysasiakirjat lukumäärien mukaisesti.

Raportti kuntan tulevista ennakkoäänistä otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Vaalilain 63 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa,

jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos

- 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin;
- 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
- 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt; taikka
- 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54 §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

Äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

Jos lähetekirje, jossa ei ole lähetekirjeen kuittausmerkintää, ja siihen liitetty vaalikuori voidaan hyväksyä, äänioikeusrekisteriin merkitään, että lähetekirjeessä mainittu henkilö on käyttänyt äänioikeuttaan. Jos hyväksyminen tapahtuu myöhemmin kuin 4. päivänä ennen vaalipäivää kello 19, merkintä lähetekirjeessä mainitun henkilön äänestämisestä tehdään oikeusministeriön määräämällä tavalla lisäksi vaaliluetteloon. Jos kunnan keskusvaalilautakunnalle on 71 §:n 3 momentin mukaisesti erityisestä syystä toimitettu äänioikeusrekisteristä heti sen tultua lainvoimaiseksi tulostetut vaaliluettelot, merkintä tehdään ainoastaan vaaliluetteloon.

Sen jälkeen kun ennakkoäänestysasiakirjat on tarkastettu, kunnan keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävä lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestysalueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa. Kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä 63 §:ssä säädetään.

Kirjeäänestys on 63 §:n 1-3 momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos

- 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetyserkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta;
- 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta,

tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin;

3) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66 d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

Kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput 50 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin vaalikuoriin. Leimaaminen ja uudelleen kuoritus on tehtävä kuntavaaleissa viimeistään vaalipäivää edeltävänä lauantaina ennen kello 15:tä.

Keskusvaalilautakunnan harkintaan jää, miten se käytännössä suorittaa ennakoäänestysasiakirjojen tarkastuksen. Iisalmessa käytännössä ennakoäänestysasiakirjat on tarkastettu toimistotyönä.

Ennakoäänestysasiakirjojen käsittelyssä tehdään

- Lähetekuorien osoitekentän tarkastaminen
- Lähetekuorien lajittelu äänestysalueittain
- Lähetekuorien avaaminen ja sen sisällä olevien lähetekirjeen ja vaalikuoren tarkastaminen
- Ennakoäänestyksen hyväksyminen tai jättäminen huomioon ottamatta
- Hyväksytyjen ennakoäänestysten merkitseminen tarvittaessa äänioikeusrekisteriin ja / tai vaaliluetteluihin
- Hyväksytyjen vaalikuorien ja lähetekirjeiden käsittely
- Määräajan jälkeen saapuneiden lähetekuorien käsittely

Keskusvaalilautakunnan 13.3.2025 § 13 päätöksen mukaan kaupungin vaalitiimi suorittaa ennakoäänestysasiakirjojen valmistavat toimenpiteet ennen keskusvaalilautakunnan kokousta

- Lähetekuorien osoitekentän tarkastaminen
- Lähetekuorien lajittelu äänestysalueittain
- Lähetekuorien avaaminen ja sen sisällä olevien lähetekirjeen ja vaalikuoren tarkastaminen
- Hyväksymiskelpoisten ennakoäänestysten merkitseminen tarvittaessa äänioikeusrekisteriin ja / tai vaaliluetteluihin

Keskusvaalilautakunta päättää, hyväksytäänkö ennakoäänestys vai jätetäänkö se ottamatta huomioon.

Kun äänestys jätetään ottamatta huomioon, on siitä tehtävä merkintä keskusvaalilautakunnan kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan. Vaalikuorta ei saa avata. Huomioon ottamatta jätetty avaamaton vaalikuori on

lähetekirjeineen ja -kuorineen liitettävä pöytäkirjaan.

Vaalikuoren avonaisuus ei ole huomioon ottamatta jättämisen peruste, mutta jos vaalikuori muusta syystä jätetään ottamatta huomioon ja se on avonainen, se on suljettava vaalisalaisuus säilyttäen. Kun äänestys jätetään ottamatta huomioon, äänioikeusrekisteriin tai vaaliluetteloon ei saa tehdä minkäänlaista merkintää.

Muutoksenhaku

9 A. Valmistavasta toimenpiteestä ei saa hakea erikseen muutosta, vaalilaki 66 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Liitteet

Liite kuntaan tulevat ennakkoäänet kuntavaalit 2025